

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Leikészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. Matkovich Tivadar.

Laptulajdonos:
lfj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kerekeskut-utca 15.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

A harctérről azt az örvendetes hírt kapjuk, hogy az Erdős-Kárpátoknál kergetjük vissza az oroszot, mint már több ízben. Néhai való Bessenyei Ferenc képviselőnek volt két agglegény nagybátyja, akik együtt laktak. Mikor felkeltek, elkezdtek káromkodni és káromkodtak 10 óráig. Akkor kifáradva leültek a szűrűskeretre néző ablak két oldalára, és hallgatagon pipáztak és bóbiskoltak délig. Egy napon a szieszta szokásos csendjét az egyik testvér éktelen káromkodása zavarta meg. A másik meglepetve eme szokatlan kitérés által kérde, hogy miért van ez.

— No nézd, szól a testvér a szűrűskert felé mutatva, azt a nagyravagyó sánta kácsát! Már 10-szer felakart a csámpás lábával kapaszkodni a többi után azon a dombon és mindannyiszor lehenteredett. Most tizennegyedszer is megpróbálja azt a erre-arra a nagyravagyó teremtésének.

— Nem hasonlít az oroszoknak a Kárpátok elleni esőkönyös neki lődulása eme nagyravagyó kácsa műveletéhez?

Quid-quid agis prudenter agas et respice finem.

Az angol nemzet mindig avval kérkedett, hogy higgadt, hidegvérű nép, amelyet a szenvedélyek semmi fajtája nem ural; tehát cselekedeteit is az ész higgadt bírálata által leszűrt bölcsesség tanácsolja és irányítja. Mindennek az elején meggondolja a végét.

Lehet, hogy így van. De akkor az angol nemzet történetének eseményei s jelenleges magatartásának és cselekedeteinek elbírálásánál és minősítésénél eme dicsekvőleg hangoztatott tulajdonságához képest kell eljárni.

Az angol nemzet történetének lapjait sok kiontott vér szennyezte be. Nem a harcban kiontott vért értjük, mert az nem szennyez, hanem az amugy kiontott vért, amelyet egyesek hatalmi állásukból kifolyólag törvényes,

de nem mindég jogos ítélkezéssel s néhányszor maga a nemzet ítélete ontatott.

Az a vér, amit koronás és egyéb hatalmas urak ontottak, alighanem meghaladja annak a mennyiségét, amit például a szenvedélyes hirtelen hevülő és lelkes Franciaországban ontottak ilyen módon; mely országot pedig az angol mindig nagyon lenézte és legyalázta. Amit a nemzet mint olyan ontatott ki, az is több mint más a műveltség csúcán álló országban történt. A Stuart család tagjainak kiontott vére, amely talán nem is volt olyan büns, nagyobb felelősséget és lelkipurdalást hárit a civilizáció vezérnemzetére, mint a szegény XXVI-ik Bourbon Lajos lefejezetése a francia nemzetre, mert az utóbbi egy olyan evolúció forrongó közepében történt, amikor olykép, mint a föld átalakulási korszakainak a kataklizmái uralt a vak, szertelen fanatizmus mindent, és az „Ész“ a detronizált Isteniség helyébe a vallásnak csak firinjául használtatott, de nem uralkodott.

Az angol nemzet, mint ilyen által elkövetett vérontás alkalmával, ilyen izgalmas idők nem voltak. Még Cronwell halála után a háboru, amit Monk és Lambert urak vívtak meg egymással, sem volt egyéb vérnélküli stratégiai mozdulatok egymásutánjánál, helyesebben stratégiai semmittevés állandóságánál.

Tehát csakugyan ugy mutatkozik,

hogy az angol hidegvér az ész uralma alatt áll s e szerint cselekszik és nem vezetik azt. többé-kevésbbé erős és többé-kevésbbé menthető szenvedélyek.

Amde akkor az a vér, amit az angol nemzet már ontott, az eddig említettek kivül a messze tartományokban és gyarmatokon s az, amiként az kiontva lett t. i. a legistentelenebb kiméletlenséggel és kegyetlenséggel, hatványozott mértékben terheli a lelkét azoknak, akik azt kiontották; mert akkor az ő cselekedetük előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság.

Hát az. Casement kivégeztetése is az. Szükség nem volt reá. S a per-újítási kérelem elfogadásának megtagadása ntég az éhes farkas karakterén is alul álló lelkiállapotra vall.

Jól van. — Konstatálható, hogy a hidegvérű angol nemzet higgadt kedéllyel, nyugodt idegekkel áll, tehát gyilkol. Gyilkol és gyilkoltat, ellenséget és a saját embereit, most a világháboru véres harcterein.

Azonban minthogy minden farsangnak van bőjtje, Loyd Georg, Grey, Asquit s tudja Isten hogy is hívják uraiméknak a becses figyelmébe ajánljuk a cikkünk élén címül használt latin közmondást, amelyet ez ő nagy költőjük: Schakespeare egyik színművének egy alakjával olykép travestáltat s illetve parodizáltat: „respice finem“ — „tiszteld a kötél végét“. — Biz az nem jó, kivált mikor hurok van rajta!

A háboru.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Aug. 6.) Orosz harctér: trónörökösünk frontja ismét tért nyert a Kárpátokban, 325 oroszot fogtak el. A Sreth-lapályon átjutott ellenséget visszaveteltük. Olasz harctér: a

Monte dei sei Busi—Monfalcone szakasson az ellenséget rettenetes tüzérségi előkészítése dacára, ágyutüzünkkel megakadályoztuk, hogy fedezékeiből előjöjjon. A délután állásainkba hatolt ellenséget pedig estére teljesen kiver-

Faszandál ujdonság!

Dupla bevágás, bőr orral, talpvédővel, teljesen hangtalan a járásnál. Igen célszerű viselet.

Kapható 25-től 42-es számig.

Winter-divatáruház.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR“ helyettesíti a rézgálicot.

A „Peronoszpor“ évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor“ összetétele kitünő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárkinek rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor“ kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor“ ab Budapest 2 korona. Használati utasítással 10 kilós próbacsomagot utánvét mellett szállít:

a „PERONOSZPOR“ Vezérképviselő Budapest, VII., Damjanics-utca 30. szám.

Viszontelárusítóknak engedmény!

tük onnét. A támadásba 7 olasz ezred vett részt 230 embert elfogtak. A Piöckenen 3 olasz századnak, Panereggiótól pedig egy olasz dandárnak a támadását vertük véresen vissza.

Német jelentés.

(Aug. 6.) Nyugati harcér: A Fourreux erdőig terjedő szakaszon előtörő angolokat nagy veszteségük mellett visszavertük. Maurepástól délre pedig egy francia előretörést Az Aisne területen eredménytelenek maradtak az ellenség járőrkeresetei. Fleurynél 468 foglyot ejtettünk. Keleti harcér: Hindenburg frontja ismét megakadályozta az oroszoknak a Dünán való átkelését. Rudka-mirynskánál foglyok száma 561-re emelkedett. Zaloscénél megvertük az oroszot.

Höfer jelentése.

(Aug. 7.) Orosz harcér: Capul vidékén számos orosz támadás megüszült. Csapatunk elnyomulnak Kövess vezérezredes Delatynától orosz előretöréseket vert vissza. Hindenburg frontja. Fath tábornok Zarecienél most már befejezett győzelmes harcokban 4 tisztet és 301 legényt fogott el. Olasz harcér: Redipugliánál előretöréseket visszavertünk. Egyes olasz zászlóaljok elszigetelt előretörései legsúlyosabb veszteségeik mellett megüszültek.

Német jelentés.

(Aug. 7.) Nyugati harcér: A Sommetől északra megüszültek az ellenség előretörései Fleurynél 16 tisztre és 576 legényre emelkedett a foglyok száma. — Chapitre erdőben előhaladtunk, 3 tisztet 227 legényt elfogtak. — Keleti harcér: Stochod mellett megtisztítottuk a homokdombokat az ellenségtől, az ellentámadásokat visszavertük, 4 tisztet 300 legényt elfogtak. A német csapatok a kárpátokban további sikereket értek el.

Höfer jelentése.

(Aug. 8.) Orosz harcér: a kelet-galiciai Kárpátokban visszafoglaltuk az oroszok magaslati állásait Jablonicánál Vorochiánál és Tatarovtól nyugatra. Bothmer seregének északi szárnyain megüszültek az orosz előretörések. Hindenburg frontján a troszterianici major ismét a birtokunkban van, sok foglyot ejtettünk. Olasz harcér: az Isonzó vonalon visszahódítottuk az összes állásokat 32 tisztet 1200 legényt elfogtak.

Német jelentés.

(Aug. 8.) Nyugati harcér: a Monacumajornál tegnap egy gyengébb, ma pedig

egy erős francia támadást vertünk vissza. A Thiaumonti erdőhegységen egy támadást visszautasítottunk, a harcok nyugvópontra jutottak az ellenség sikerei nélkül. A Kárpátokban elfoglalták csapataink a Plaik és Dereskovatta magaslatokat.

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

Idegek.

Lapunk 61. számának ily című vezércikkére vonatkozólag vetjük az alább leközölt levelet lapunk egy barátjától, aki tiszteltünk tárgya.

Leközöljük a levelet egész terjedelmében, mert mi soha sem zárkozzunk el a kritika elől, kivált mikor az olyan nemes forrásból fakad, mint az idegbetegek iránti részvétel s mikor az avatott tollal olyan szépen van megírva, mint az itt leközölt.

Ez azonban nem jelenti azt mintha elismernők, hogy a levél igen tisztelt írójának „Az Idegek“ című vezércikkünkre vonatkozólag velünk szemben igazra volna. Ellenkezőleg: Mi teljes mértékben fenntartjuk amit ott írtunk; s a levél igen tisztelt írójára csak azért írhatta azt róla amit írt, mert azt félre értette illetőleg annak egyes részei elkerülték a figyelmét.

Mi ugyanis abban a cikkben egy árva szóval sem adtunk okot arra, hogy csak föltételezhető legyen az, mintha mi úgy gondolkoznánk, hogy aki idegbeteg (avagy más beteg, az mindegy) az pusztuljon el. Mert nem is említve azt, hogy mi is idegbetegek vagyunk, de azt az akaraterő szuparlivusával leplezni tudjuk, mi annyira spártaiak nem vagyunk. Az ellenkező felfogásunkat igazolja hírlapirói működésünk, amely a beteg emberiség érdekeiért is küzd. Sőt igazolja az inkriminált cikkelyünk is, melyben expressis verbis kimondjuk, hogy valóságos közhely a háboru végbefejezését mint kívánatos jót emlegetni a lelkiileg testileg beteg emberiségre nézve, amely egyébb leirhatatlanul fontos tekintetekben is szükséges.

Ama cikkünkben mi két alternatívát állítottunk föl, amit a levél igen tisztelt írójának ekerülte a figyelmét. Azt t. i. hogy igenis kívánjuk, várjuk s kössük meg a békét ha azt illetékes helyről kezdeményezve érdekünknek megfelelő és jövődó létünk

biztonságát garantáló módon megköthetjük; ám ha nem lehetséges most, ugye ne transz-gáljuk félton csak azért mert az erszényünkön és a gyomrunkon kívül az idegeink is szenvednek, mikor hála a jó sorsnak van erőnk hozzá, hogy teljes, tökéletes diadalt arassunk ellenségeinken. Ehhez a kijelentéshez fűztük azután azt a felkiáltást, hogy inkább pusztuljanak el a gyenge idegek a tulajdonosaikkal együtt, semhogy hazánk jövő existenciáját egy elhamarkodott békekötéssel kockáztassuk.

Azt hisszük, hogy mindenki nemcsak megérti, hogy cikkünkben ez a gondolat, ez a felfogás van kifejezve, semmi egyéb és semmi esetre sem az, hogy az ideg vagy más beteg, csak azért mert beteg, pusztuljon el, hanem helyesli is ezt a felfogást, aminek a megbíralásához igazán nem orvosi ismeret, hanem hazafiai érzület szükséges. Ép azért fenn is tartjuk ezt a felfogásunkat teljes mértékben.

Ime a levél:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Alulírt, mint egyike a „Veszprémegei Ujság“ (VI—VII.) évfolyama 61. számának. „Az idegek“ című cikkében halálraítélteknek — annak nyílt beismerése mellett, hogy tényleg ideges vagyok! — ugye a magam, mint sajnos számos ideg beteg társam érdekében néhány szerény megjegyzést teszek cikkirő ur saájtszerű — s ha nem tévedek — azt tartom teljesen egyéni felfogásával szemben.

Talán sine ira et studio szabad legyen mindenekelőtt arra az egyre kérem cikkirő urat, ha netán bármikor is hasonló tartalmu cikket ír, mielőtt az a nyilvánosságra kerül, nézesse azt át legalább is némi szakismerettel bíró egyénnel, mert ezen a téren a tisztán műkedvelő könnyen átlépheti a közérdek mesgyéjét.

Igaz, hogy valamikor — a felebaráti szeretet emberfeletti érvényesülésének korszaka előtt — tényleg így gondolkodtak az emberek: ki nem életrevaló pusztuljon!

Amde azóta óriásit fordult értelmi tengelye körül az egész világ.

Most már mi magyar hazánkban sem szurják ki az ember szemét azért, mert gyengén, mert rosszul lát; s még a legkegyetlenebb bosszu sem öntet többé ólmit felebarátunk fülébe.

Szegény idegesek beh szomorú sorsra kárhoztatott benneteket az „Az idegek“ cikk-írója. De vigasztalódjatok. Ugy látom, a

A szezon előrehaladása miatt

az összes nyári cikkek rendkívül leszállított árakban.

Winter-divatáruház.

hazafiúi lelkesség szédítő magasztaláról nézett le cikkíró ur reátok akkor, amikor a hazaszeretet némtőljenek sugallótát a képzelhető legmagasabb hatványra emelte.

Ha nem tudnám, ha nem tapasztaltam volna úgy magamon, mint másokon, hogy az idegbeteg nem csak javulhat, de meg is gyógyulhat! Azt mondanám magam is, cikkíró ur szavait idézve „pusztuljanak el a tulajdonosokkal együtt azok a gyenge idegek, akiknek ilyen adatott”, mert a gyógyíthatlan a társadalomnak, az állémmak csak terhére levő — kiméletből idegeseknek nevezett — betegek, miért is szenvedjenek ezen a kopott földtekén.

De még itt is megálljt parancsol a felebarátai szeretet: A társadalmából már kiközdösített gyógyíthatlan idegbeteg is ember-társunk.

**

A már teljesen megrokkant hadfi nem harcolhat többé hazájáért, de éljen, mert nagyon rászolgált; érje meg, lássa mielőbb szép magyar hazánknak újjászületését.

A közszolgálat terén robotoló ideges pedig dolgozzék a meddig csak bírja, hiszen honpolgári kötelessége! De csak azt ne kívánja cikkíró ur, hogy a gyenge idegek elpusztuljanak a tulajdonosukkal együtt. Legyen kegyes, adjon könyörgöm moratóriumot az idegeseknek, talán még megjavul, talán meggyógyul közülök, ha több nem egynehány, ki még tevékeny, hasznos polgára leend az újjászületett Magyarországnak.

Pöstyén, 1916. augusztus 2-án.

Dr. Rutsek Pál.

A Török Vörös Félhold képeslevezőlapjait 20 fillérért árúsítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

Hirek.

— **Katonai kitüntetések.** Ófelsége a király Capp Gusztáv a 7. honv. táb. ág. ezrednél létszámfelett vezetett ezredesnek egy honv. táb. tüzérdandár parancsnokának a hadidiszciplinens 3 oszt. katonai érdemkeresztet adományozta; megparancsolta, hogy a legfelsőbb dicsérel elismerés tudtul adassék Gerő (Griesbach) László a 31. népf. gyal. ezredbeli főhadnagynak. Moser Károly 31. h. gy. e.-beli egészségügyi zászlósnak pedig az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta a király. A felhatalmazott parancsnokság adományozta az arany vitézségi érmét Tóth József 7. h. huszárezredbeli tizedesnek; a II. oszt. ezüst vitézségi érmét Héger Endre tartalékos hadapródnak a 31. h. gy. e.-ben és Tóth Pál népfelkelőnek a 31.-l. e.-ben; a bronz vitézségi érmét adományozta Bozó Sándor tart. hadapródnak, Kozma Sándor szakaszvezetőnek, Tóth János, Csánk István, Schnitz András népf. szakaszvezetőnek, Bekő Ferenc, Varga Gyula, Szalmásy Antal népf. tizedeseknek, Varga Béla, Jelencsics István népf. őrzetőknek, Falusi György, Polgár István, Bojsza József és Weidinger József népfelkelőknek a 31.-l. ezredben.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A veszprémi ág. h. ev. egyházmegye ez évi rendes közgyűlését folyó hó 2-án tartotta Veszprémben. A közgyűlés lefolyásának két kie-

melkedő jelensége volt: az egyik az az őrvendetes bejelentés, amit dr. Mohácsy Lajos marcalgergyei lelkész tett, hogy az egyházmegyei elnökség és az egyházm. törvényszék ellen emelt panaszlevelét visszavonta, minek folytán az egyházmegye három évvel ezelőtt megzavart békeje ismét helyreállott, — a másik esemény pedig, ami a közgyűlés lefolyását ünnepléssé tette: dr. Kluge Endre pápai ügyvédnek, az egyházmegye ujonnan választott felügyelőjének beiktatása. Az adott viszonyok között külső lefolyásában a beiktatás nagyon szerény volt, de maradandó hatásúvá tette azt a felügyelőnek ritka szép, krisztusi szellemű és a keresztény békesség vágyától áthatott székfoglaló beszéde, mely mindenkit magával ragadott és könnyekig meghatolt. A közgyűlés elhatározta, hogy a tartalmas székfoglaló beszédét egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatja. Gyűlést megelőzőleg Tatt Lajos bakonytamási lelkész szép emlékbeszédben az egyházmegye kegyeletkoszoruját rakta le a megboldogult egyházmegyei felügyelő, Belák István sírjára. A gyűlés egyéb tárgyai szinte minden vita nélkül intéztettek el, mi annak tudható be, hogy úgy az esperes, mint az egyes bizottságok minden tárgyat kellőképpen elkészítve hozták a gyűlés elé. Az időközben megüresedett tisztségek, bizottsági tagsági helyek egyhangú választással töltettek be: főjegyzővé választott dr. Mohácsy Lajos, egyházmegyei főügyészé dr. Lányi Sándor, alügyészé dr. Götze Sándor egyházmegyei törvényszéki bírákká: Purgly Pál és Kristóffy Gyula pápai államvasuti főmérnök, számvevőszéki tagokká: Bátsi József és Schmidt Károly. A Zsedényi-díjta Nagy Pál pápai tanító ajánlatot. Páparól jelen voltak a gyűlésen a már felemlítettékén kívül Baldauf Gusztáv püspöki titkár és Szutter Dániel elemi iskolai igazgató.

— **Két ellenzéki vezér királyi kihallgatáson.** Gróf Apponyi Albertet és Rakovszky Ist e hó 7-én fogadta őfelsége magánkihallgatáson. Mindegyik egy-egy órát töltött a király szobájában s valóságilag elragadtatva beszélnek arról, hogy az uralkodó milyen jó szízen van, milyen élénk, mennyire érdekli minden iránt, és mennyire tájékozva van mindenről. A két órai kihallgatás egyáltalán nem szaraszottárai.

— **A trankirchényi cs. kir. tüzérhadapródok Hajmáskéren.** 130 hadapród gyakorlatozik e hó 15-ig Hajmáskéren, akik átutaztukban Veszprémben is töltötték néhány órát. Ez a néhány óra elég volt arra, hogy megkedveltsék magukat. A Korona-szállodában ebédelték, amidőn is vezetőjük a cigányokkal magyar nótákat is huzatolt, sőt a Hymnuszt is elhuzatta, amit valamennyien állva hallgattak meg, pedig csak 15 magyar fiu van közöttük.

— **Országgyűlés.** A képviselőház aug. 9-én ismét összeül. Napirenden az új adójavaslatok lesznek, a jövedelemadó, vagyonadó, III. keresetadó. Este 7 órakor interpellációk.

— **Egyházmegyei gondnokválasztás.** Barthalos István elhunytával megüresedett pápai egyházmegyei gondnoki állásra beadott szavazatokat vasárnap délután bontotta fel az erre kiküldött bizottság. A bizalmi helyre egyhangulag Kulin Sándor kir. kuriai bírót választották meg, az egyházat szerető hitbuzgó jeles férfit. A f. hó 24-iki egyházmegyei gyűlésen iktatják be. Ugyanakkor

iktatják be a néhai Seregélyi Béla helyébe tanácsjegyzővé megválasztott Jakab János gyórszemerei lelkéset.

— **Városi közgyűlés.** Pápa város jul. 31-én tartotta meg Lamperth Lajos h. polgármester elnöklése alatt a közgyűlését. 10 pontból állott a tárgysorozat, amelyeket minden emoció nélkül tárgyalta le a képviselőtestület a bizottsági javaslatok elfogadásával. Kiküldetett egy bizottság a virilisek 1917. évi névjegyzékének kiigazítására. Kirchmayer Győző bérszerződése az Anna-téri házra 3 évre meghosszabbított. Elrendelte a képviselőtestület a tűzoltótorony reperációját, az 1436 kor. 43 f. költség a tűzoltó egyesület ez évi segélyéből fedezendő. Keinberg Mária ovónő kértére az alsóvárosi magánovoda segélye 600 koronáról 700-ra emeltetett fel. A városi kocsisoknak, iskolaszolgáknak és kövezőknek 200—200 kor. évi drágasági pótlékok szavazott meg a gyűlés, két ovodai dajkának pedig 100—100 koronát. A kisegítő napidíjas rendőrök nem kaptak segélyt, mert 3 kor. 20 fillér napidíjuk úgy is több mint egy rendőr kezdőfizetése. A nyugdíjszabályrendeletet a rendszeresített napidíjasokra és rendőrlégénységre is kiterjesztette a gyűlés. A katonai beszállásolási költségekre 20.000 K. póthitel vesz igénybe a város 5 és fél százalék folyószámlára a pápai pénzügyintézetektől. Lutor József tapolcafői lakostól 4022 négyszögöl kavicsbányát vett a város 8422 koronáért, melyet folyó számlára vesz kölcsön. A belügyminiszter leiratán folytán a napidíjasoknak fejenként 300 kor háborus pótlékok szavazott meg az állampénztár terhére.

— **A lisztjegyekről.** Dr. Komjáthy László polgármester az egyébként aug. hó 15-én megszűnő lisztjegyek érvényét meg fogja hosszabbítani, hogy azokkal augusztus 15-ike után is lehet vásárolni mindaddig, amíg a régi jegyek érvényessége hirdetés útján meg nem lesz szüntetve.

— **Önkéntes halál.** Bakonyszentlászlón egy 74 éves földmives agyonlőtte magát, mert folytonosan betegeskedett és nem akart a családja terhére lenni. Mindennapi történet ez s az érdekes benne csak, hogy nagyon megutálhatta az életét az a szegény ember, hogy a még hátralevő rövid időt se várta be.

— **Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet.** A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin”-t. Dr. Raebker újabbán megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin”-nal, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földéken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál a „Ratin” vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Kinek kell gépezelő?** A rokkantügyi hivatal tudomásra hozza, hogy az állományába tartozó cséplőgép kezelőkké kiképzettek, mint gépészek 1916 nov. 30-ig szabadsághozhatók. Azok a gazdák akik ez időnyre ilyen rokkant kívánnak gépezelőül, forduljanak a rokkantügyi hivatal következő intézeteinek valamelyikéhez. 1. M. kir. rokkantügyi hivatal budapesti dunaparti rokkant iskolája (Váci-ut 57. Budapest). 2. M

Egyes MODEL-KALAPOK legnagyobb választékban

Winter-divatruház.

kir. rokkantügyi hivatal császárfürdői gyógyintézete Budapest, 3. M. kir. rokkantügyi hivatal kassai intézete Kassa. 4. M. kir. rokkantügyi hivatal pozsonyi intézete Pozsony. Tekintve a kiképzett rokkantak csekély számát, ajánlatos azokért mielőbb jelentkezni.

— **Megérdemelt kitüntetés.** Adler Imréné urnő, ényingi gyógyszerésznő, aki az eltűnt hadbavonultak felkutatása körül önfeláldozó, igazán emberfeletti munkát végez a saját költségén berendezett irodájában és valóságos vigasztaló nemtője egy nagy vidék gyászborult családjának a Vörös Kereszt-Egyet ezüst hadi diszkrét kapta kitüntetésű!

— **Az ígélet szép szó, ha megtartják úgy jó.** Az esetben, amelyről most szólnunk, teljes bizonyossággal megfogják tartani. Arról van ugyanis szó, hogy a Hadi-Termény Részvénytársaság veszprémi kirendeltségének tagjai megígérték, hogy Veszprém és Pápa városok liszt szükségletének fedezéséről első sorban gondoskodni fognak. Ebben a kijelentésben megnyughatik a két város lakossága, mert a H. T. működése erre teljes garanciát nyújt.

— **Halálos szerencsétlenség.** A múlt hónapban Takácsi községben Farkasdy József János nevű fia cséplőgép körül foglaltoskodott, amidőn — valószínűleg kellő elővigyázat hiánya miatt — a gép egyik kereke elkapta az egyik kezét és összezsuzta. A seb elmérgedt, minélfogva a 20 éves fiatalember, aki szabadságot katoná is volt, egyheti szenvedés után vérmérgezésben meghalt.

— **Megnyirbált vakáció.** Veszprém város tisztviselői a tanács határozata értelmében a nyári szabadságidejüknek csak felét és azt is két részletben kapják ki, tekintettel a hadbavonultak miatt megfogyatkozott létszámra. E megcsontított szabadságidőre azonban a munka némi kipihenése végett csakugyan szükséges van a szervezetnek.

— **Hadiadó.** A hadiadó kirovása elteni felszólamlások felett intézkedni hivatott bizottság aug. 7-én kezdte meg működését. Azok, akik huszezer koronát meghaladó jövedelmük után lettek adófizetésre felterjesztve, ez előtt a bizottság előtt igazolhatják, ha jövedelmük tévesen lett felvéve avagy legalább azt nem megbízható adatok támogatják. A rajuk kivetendő adómennyiségéről már értesítette őket a pénzügyigazgatóság.

— **Próbálja meg.** Egy francia statisztikus kiszámította, hogy hány puszkagolyó talál ebben a háboruban. Szerinte minden 100 golyó közül csak egy talál s hogy 35 katoná közül csak egynek a sebe halálos, tehát 3500 golyó közül csak egy okoz halált. Hát ez szép. De, hogy teljesen meggyőzze a világot az illető statisztikus ur próbálja meg és lövessen magára 3500 puszkagolyót!

— **A hadiárvakért.** Középsikolai hadiárva kiképzésére s illetve nevelésére az Országos Gyermekvédő Liga támogatásával Veszprémben nevelőintézetet létesítenek. Megfelelő intézet még nem állván rendelkezésre, amíg egy ilyen berendeztetik, 20—25 hadiárva nyer ingyen ellátást. A harctéren hősi

halált halt vagy a háboru folyamán katonai szolgálat alatt elhalt teljesen, vagyontalan vagy olyan csekély vagyonú özvegyeknek a gyermekei vételnek fel, akik nem képesek ezeket a sajátjukból taníttatni. Felvételnak gimnáziumi, polgáriiskolai és felsőbb kereskedelmi iskolai tanulók, sőt olyanok is jelentkezhetnek, akik a 4-ik elemi iskolát jó sikerrel végezték s a most említett középsikolák valamelyikébe akarják tanulmányaikat folytatni. A kérvények bélyegmentesen e hó 16-ig adandók be Veszprém megye tanfelügyelőségéhez „Hadiárvak Nevelő Bizottsága” címre, melyekhez a végzett tanulmányokról szóló iskolai bizonyítványt és folyamodó igényjogosultságáról nem különben az életben levő szülő vagyonáról és családi körülményeiről szóló községi bizonyítványt kell csatolni. A tanuló ingyen ellátást és könyveket kap. Ruházatáról és ágyneműről az intézet megnyitáig a szülő tartozik gondoskodni.

— **Két szék között.** A sörárpa maximális ára 42, a takarmányárpáé 33 korona métermázsánként. Persze, minden termelő a magasabb árat követelte, viszont minden vevő az alacsonyabbat ajánlotta. Összeveszték és panaszt tettek a városi hatóságnál. Dr. Komjáthy László polgármester aztán közhírré tette, hogy magánember nem vehet, ilyenek el nem adhat a termelő sörárpa, mert azt csak csupán a Hadi Termény R-t. vehet. Minden egyéb árpa ára 33 korona, 42 koronás sörárpa pedig a H. T. is csak 800.000 mmázsát vásárol, azonfölül mennyiségét csak 33 koronával veszi. Tehát vigyázat, nehogy két szék között a pad alá essenek a vevők és eladók.

— **Veszek sörös üveget.** Eladók 50 darab idei pulykát.

Pesti Lajos
városi vasuti vendéglős.

— **A Társaság.** Bájos, mosolygó címlappal, érdekesnél érdekesebb képekkel és szövegrészben is elsőrangú tartalommal jelent meg A Társaság e heti új száma. Novellát Parfume inconnu címmel Ujhelyi Nándor írt és egy hosszabb fordított elbeszélést közlését kezdi meg Zsoldos Benő, Körmendy Viktor és Bors László tárcái, Fligl Józsefnek a cigarettáról szóló cikke és Csillay Kálmán Tolsztoj-fordítása egészítik ki a szép szép szám tartalmát. Verset ezuttal Eötvös Idától és Gál Istvántól A Társaság, melynek előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Kívánatra mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Dunapalota-szálló.

— **A „Vasárnapi Ujság”.** A lap augusztus 16-iki száma megmutatja harctéri képeivel, hogy még ma, a háboru harmadik évében is lehet új és egyre érdekesebb dolgokat kiemelni a háboru roppant anyagából: az összes harcterekről közölt képek mindegyike ritka érdekesség. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Alis és Valtér Bloem regénye, Szöllösi Zsigmond tárcája. Egyéb közlemények cikk a háboru veszteségeiről s a rendes heti rovatok: A „Vasárnapi Ujság”

előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

A szőlőgazdáknak s a harctéren a katonáknak nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „Peronoszpor”-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsfákat. Utalunk lapunk második oldalán levő hirdetésre.

Két jóházból való fiu pincér tanoncul teljes ellátással felvétetik egy nagy vidéki városba. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Iskolaszerek, rajzszerk, papirok,
minden e szakba vágó cikkek a
legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Tudatjuk t. ügyfeleinkkel, hogy f. év aug. 15-től

állandó betétek után 3.6 %
folyószámlai betétek után 3. %

kamatot fizetünk.

A betétkamatadó az intézetet terheli.

Veszprém, 1916. aug. 9.

Veszprém megyei Takarékpénztár
igazgatósága.

Nagy választék, olcsó árak.

Nagy választék, olcsó árak.

Kalap átalakítás, valamint bármely divat kivitelben megrendelő kívánsága szerint teljesen új kalapokat készítünk.

— Gyász-kalapok minden kivitelben. —

Kalap osztályunkat egy elsőrendű budapesti kalapdiszítőné vezeti.

Winter-divatáruház.